

2.1 Fokusområde: Grön återhämtning

Investering: Järnvägssatsningar

Mål 3 delas upp i ett mål och ett delmål. Den del som avser ett brobygge specificeras. De lyder:

Mål 3: Utbyte eller uppgradering av ca 160 vägskyddsanläggningar under 2023.

Delmål: Brobygge vid Vänersborg klart 2024.

Reform: Förändringar av reduktionsplikten

Delmål 1 och 2 utgår.

Reform: Slopad nedsättning av energiskatt på uppvärmningsbränslen inom industrin, jord-, skogs- och vattenbruk

Delmål 1 utgår.

Reform: Förstärkt och förenklad miljöstyrning i bonus–malus-systemet för lätta fordon

Reformen utgår.

Investering: Skydd av värdefull natur.

Ett delmål införs. Det lyder:

Delmål: Samlad rapportering första kvartalet 2024 från Naturvårdsverket om hur mycket som betalats ut 2021–2023 i finansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens för att kompensera privata markägare för antingen köp av mark eller intrångsersättning för att skydda värdefull natur. Rapporteringen ska innehålla antalet formellt skyddade områden och sammanlagd total areal på nationell nivå.

2.2 Fokusområde: Utbildning och omställning

Reform: Förändrad arbetsrätt och ökade möjligheter till omställning

Delmål 1 utgår.

2.3 Fokusområde: Bättre förutsättningar för att möta den demografiska utmaningen och säkerställa integriteten i det finansiella systemet

Reform: Äldreomsorgslyftet

Ett ytterligare mål införs (mål 1). Det tidigare målet benämns mål 2. Det nya målet lyder:

Mål 1: 1 500 deltagare som har påbörjat utbildning under 2020–2021. Socialstyrelsen följer upp antalet deltagare det fjärde kvartalet 2022.

Reform: Skyddad yrkestitel för yrkesgruppen undersköterska

Delmål 1 utgår.

Reform: Förlängt arbetsliv – justerade åldersgränser i socialförsäkrings- och skattesystemen

Delmål 1 utgår.

Reform: Stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Delmål 1, 2 och 3 utgår. Ett nytt delmål införs. Det nya delmålet lyder:

Delmål/mål: Ikraftträdande av lagändringar under 2023 förutsatt att riksdagen beslutar att anta regeringens förslag.

Delmål: Lagändringar träder i kraft under 2023.

2.4 Fokusområde: Utbyggnad av bredband, digitalisering av offentlig förvaltning och forskning

Investering: Forskning inom digitalisering

Fyra delmål införs. De lyder:

Delmål 1: Myndigheterna Vetenskapsrådet och Verket för innovationssystem (Vinnova) ska sammanställa en slutlig rapport över finansierade insatser och projekt 2021.

Delmål 2: Myndigheterna Vetenskapsrådet och Vinnova ska sammanställa en slutlig rapport över finansierade insatser och projekt 2022.

Delmål 3: Myndigheterna Vetenskapsrådet och Vinnova ska sammanställa en slutlig rapport över finansierade insatser och projekt 2023.

Delmål 4: Myndigheterna Vetenskapsrådet och Vinnova ska sammanställa en slutlig rapport över finansierade insatser och projekt 2024.

Efter beslut om och fördelning av medel ska en sammanställning av de åtgärder och projekt som beviljats finansiering publiceras. Sammanställningen ska innefatta namnet på åtgärds- eller projektkoordinatorn, information om de tilldelade bidragen och uppgift om när åtgärden eller projektet är slutfört. Den ska också innehålla en kort beskrivning av projektet (som tillhandahålls av projektkoordinatorn), inklusive syfte och mål samt förväntade effekter och resultat. Sammanställningen kommer att finnas tillgänglig på respektive forskningsfinansiärs webbplats, dvs. Vetenskapsrådets eller Vinnovas webbplats.

Den digitala märkningen för satsningen på forskningsinfrastruktur ändras från 100 till 40 procent enligt kod 021 i bilaga VII i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens.

2.5 Fokusområde: Investeringar för tillväxt och bostadsbyggande

Reform: Privat initiativrätt – planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning

Delmål 1 utgår.

Reform: Ett förenklat och effektivt regelverk för bland annat bygglov

Delmål 1 utgår.

Reform: Fri hyressättning i nyproduktion

Reformen utgår.

Reform: Läge och kvalitet i hyressättningen

Reformen utgår.

Reform: Bättre konkurrens i bostadsbyggandet

Regeringen ändrar reformen enligt följande:

Reform: Bättre förutsättningar för bostadsbyggandet

Utmaning: Att förbättra förutsättningarna för bostadsbyggandet genom att öka förutsägbarheten i byggprocessen.

I syfte att möjliggöra en ökad förutsägbarhet och effektivitet i byggprocessen samt att underlätta repeterbara processer har regeringen den 16 september 2021 beslutat lagrådsremissen Certifierade byggprojekteringsföretag – en mer förutsägbar byggprocess. I lagrådsremissen lämnar regeringen förslag till ändringar i plan- och bygglagen som innebär att det införs en ny aktör i plan- och bygglagen (2010:900): certifierat byggprojekteringsföretag. Ett certifierat byggprojekteringsföretag ska ha särskild sakkunskap och erfarenhet i fråga om att bedöma utformningskraven på ändamålsenlighet och tillgänglighet samt tekniska egenskapskrav vid nybyggnad av sådana bostadshus som kommer att framgå av myndighetsföreskrifter, och ska kunna styrka detta med ett certifikat som har utfärdats av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål. Förslagen innebär vidare att en byggherre kan använda ett certifierat byggprojekteringsföretag i projekteringen vid nybyggnad av sådana bostadshus som kommer att framgå av myndighetsföreskrifter. Om ett sådant företag används ska byggnadsnämnden inte beakta sådana krav som omfattas av certifieringen, varken inför beslut om bygglov eller startbesked. Det ska vara frivilligt för en byggherre att använda sig av ett certifierat byggprojekteringsföretag.

Målsättning: Genom att öka förutsägbarheten och effektiviteten i byggprocessen samt underlätta för byggaktörer som använder repeterbara processer kan byggkostnaderna sjunka, vilket ökar möjligheterna för att bostäderna kan hyras ut eller säljas till ett lägre pris.

Implementering: Förslagen i lagrådsremissen Certifierade byggprojekteringsföretag – en mer förutsägbar byggprocess ska föredras för Lagrådet och anmälas till Europeiska kommissionen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om

tjänster på den inre marknaden. Proposition planeras till 2022 och ikraftträdande föreslås under 2022. Boverket ska ges föreskriftsrätt och ska ta fram nödvändiga föreskrifter för certifiering m.m. När certifieringsorgan har ackrediterats för ändamålet kan byggprojekteringsföretag certifieras och regelverket börja tillämpas.

Målgrupp: Byggherrar och andra byggaktörer, men i förlängningen även de boende som kan få lägre hyror i nyproducerade bostäder genom att produktionspriserna pressas ned.

Involvering av intressenter: Boverkets rapport En mer förutsägbar byggprocess (2017:23), som ligger till grund för regeringens förslag i lagrådsremissen, har remitterats till berörda aktörer, t.ex. till myndigheter, kommuner och byggföretag.

Tidslinje: Förslagen i lagrådsremissen Certifierade byggprojekteringsföretag – en mer förutsägbar byggprocess ska föredras för Lagrådet och anmälas till kommissionen enligt tjänstedirektivet. Proposition planeras till 2022 och ikraftträdande föreslås under 2022.

Statligt stöd: Åtgärden utgör inte något statligt stöd eftersom den inte innefattar överföring av statliga medel till ett visst företag.

Delmål/mål: Tidslinjen tillåter ett ikraftträdande under 2022, förutsatt att riksdagen beslutar att anta förslagen i propositionen.

Delmål: Ikraftträdande av förslag i lagrådsremissen Certifierade byggprojekteringsföretag – en mer förutsägbar byggprocess under 2022.

Kostnad: Sverige avser inte att söka medel från RRF för denna åtgärd.

Jämställdhetsperspektiv: Reformen har inga tydliga effekter på jämställdheten mellan män och kvinnor.

Ingen betydande skada för miljömål: En materiell bedömning har gjorts för samtliga sex miljömål för att utvärdera om åtgärden är förenlig med principen om att inte orsaka betydande skada. Slutsatsen är att åtgärden inte bedöms orsaka någon betydande skada på något av dessa mål, med beaktande av både de direkta och primära indirekta effekterna under hela livscykeln.

Del 1 av checklistan för efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada (Do No Significant Harm, DNSH) – Bättre förutsättningar för bostadsbyggandet

Ange vilka av miljömålen nedan som kräver en materiell bedömning av åtgärden mot bakgrund av principen om att inte orsaka betydande skada	Ja	Nej	Motivering om "Nej" har valts
Begränsning av klimatförändringarna	X		
Anpassning till klimatförändringar	X		
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.	X		
Den cirkulära ekonomin, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.	X		

Förebyggande och begränsning av föroreningar till luft, vatten eller mark.	X		
Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.	X		

Del 2 av DNSH-checklistan – Bättre förutsättningar för bostadsbyggandet

Frågor	Nej	Motivering
<i>Begränsning av klimatförändringarna.</i> Förväntas åtgärden leda till betydande utsläpp av växthusgaser?	X	Åtgärden förväntas inte leda till betydande växthusgasutsläpp. Förslagen kan underlätta för seriebyggande av bostäder vilket kan leda till ökad resurseffektivitet och minskade avfallsmängder under byggprocessen, vilket leder till minskade växthusgasutsläpp.
<i>Anpassning till klimatförändringarna.</i> Förväntas åtgärden leda till en ökad negativ inverkan från rådande och förväntat framtida klimat på själva åtgärden eller på människor, natur eller tillgångar?	X	Åtgärden förväntas inte leda till en ökad negativ påverkan på det nuvarande och förväntade framtida klimatet. Plan- och bygglagstiftningen innehåller krav som innebär att fastighetsägare måste ge värmekomfort till boende. Det gäller både i nuvarande och förväntade framtida klimat, inklusive eventuella framtida värmeböljor orsakade av klimatförändringar (se 8 kap. 4 § plan- och bygglagen, PBL). Under planeringsprocessen av nya bostäder måste klimatfrågor beaktas enligt PBL (se 2 kap. 3 och 5 §§). Detta innebär hänsyn till högre havsvattennivåer och en ökad risk för översvämningar och erosion. Dessa bestämmelser säkerställer att nya byggnader lokaliseras i enlighet med målen i översvämningsdirektivet. Utöver allmänna regler för att markanvändningen ska vara lämplig är kommunerna skyldiga att inkludera en omfattande riskinventering i den obligatoriska översiktsplanen. Riskinventeringen ska omfatta risken för jordskred och erosion (3 kap. 5 § PBL).
<i>Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.</i> Förväntas åtgärden medföra skada (i) för vattenförekomsters, inbegripet yt- och grundvatten, goda status eller goda ekologiska potential, eller (ii) marina vattens goda miljöstatus,	X	Åtgärden förväntas inte leda till någon betydande negativ effekt på hållbar användning och skydd av marina resurser. Nybyggnationen måste följa kraven i både plan- och bygglagstiftningen och miljölagstiftningen. Plan- och bygglagstiftningen innehåller krav på att miljö kvalitetsnormer för vatten ska följas (se 2 kap. 10 § PBL). Kraven säkerställer därför att de åtgärder som vidtas uppfyller miljö kvalitetsnormerna för i) god status och god ekologisk potential hos vattenförekomster, inklusive ytvatten och grundvatten, samt ii) god miljöstatus för marina vatten. Vitvaror som exempelvis tvättmaskiner omfattas av lagen om ekodesign (2008:112) (se 4–9 §§), som genomför Ekodesigndirektivet. I förordningen fastställs minimikrav för bl.a. energiprestanda för produkter och förbjuder de mest energi- och resursintensiva produkterna på EU-marknaden.
<i>Övergång till en cirkulär ekonomi, inbegripet förebyggande och återvinning av avfall.</i> Förväntas åtgärden (i) leda till en betydande ökning av generering, förbränning eller bortskaffande av avfall, med undantag för förbränning av farligt avfall som inte kan materialåtervinnas, eller (ii) leda till betydande ineffektivitet vid direkt eller indirekt användning av naturresurser i något skede av deras livscykel som inte minimeras genom lämpliga åtgärder, eller (iii) orsaka betydande och långsiktig skada på miljön med avseende på den cirkulära ekonomin?	X	Åtgärden förväntas inte leda till någon betydande negativ effekt på övergången till en cirkulär ekonomi. Seriebyggande kan generellt leda till ökad resurseffektivitet och minskade avfallsmängder under byggprocessen. Enligt regeringens beslutade etappmål om bygg- och rivningsavfall ska förberedande för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning av icke-farligt bygg- och rivningsavfall, med undantag av jord och sten, årligen fram till 2025 uppgå till minst 70 viktprocent. Etappmålet ingår i miljö kvalitetsmålet En god bebyggd miljö, inom miljömålssystemet och genomför artikel 11.2b i avfallsdirektivet. Den som producerar bygg- och rivningsavfall är skyldig att följa tillämpliga bestämmelser för avfall vid genomförande av bygg- och rivningsåtgärder, t.ex. krav på sorteringsystem för bygg- och rivningsavfall (3 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614) som genomför delar av artikel 11.1 i Europaparlamentet och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv [avfallsdirektivet]).

		<p>Det ska finnas en plan för kontrollen av bygg- eller rivningsåtgärder med uppgift bl.a. om vilket avfall som åtgärden kan ge upphov till och hur avfallet ska tas om hand, särskilt hur man avser att möjliggöra material-återvinning av hög kvalitet, och avlägsnande och säker hantering av farliga ämnen. Planen ska också innehålla uppgift om vilka byggprodukter som kan återanvändas och hur dessa ska tas om hand. (Se 10 kap. 6 § PBL, som genomför delar av artikel 9.1f och 11.1 i avfallsdirektivet.)</p> <p>Den som hanterar avfall ska se till att hanteringen inte skadar eller orsakar risk för skada på människors hälsa eller miljön. Särskild hänsyn ska tas till 1. den risk som hanteringen kan innebära för skada på vatten, luft, mark, växter eller djur, 2. de olägenheter som hanteringen kan innebära genom buller eller lukt, och 3. den negativa påverkan som hanteringen kan ha på sådana särskilt skyddade områden som avses i 7 kap. miljöbalken, på andra områden av särskild betydelse för miljön eller på landskapet i övrigt (15 kap. 11 § miljöbalken, som genomför artikel 13 i avfallsdirektivet.)</p> <p>Alla som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder ska minska mängden avfall, minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, de negativa effekterna av avfallet och återvinna avfall (2 kap. 5 § miljöbalken, som genomför delar av artikel 4 i avfallsdirektivet). Den som är ansvarig för att avfall blir behandlat ska se till att avfallet 1. återvinns genom att det förbereds för återanvändning, 2. materialåtervinns om det är lämpligare än 1, 3. återvinns på annat sätt om det är lämpligare än 1 och 2, eller 4. bortskaffas, om det är lämpligare än 1–3. Den behandling av avfall som bäst skyddar människors hälsa och miljön som helhet ska anses lämpligast om behandlingen inte är orimlig (15 kap. 10 § miljöbalken, som genomför delar av artikel 4 i avfallsdirektivet).</p> <p>Byggherrar är skyldiga att se till att byggnadskomponenter och material som används vid renoveringen av byggnader inte innehåller asbest eller andra skadliga ämnen enligt den förteckning över ämnen som omfattas av godkännande enligt bilaga XIV till reachförordningen. Detta bidrar till att hålla kretsloppen giftfria.</p>
<p><i>Förebyggande och begränsning av föroreningar. Förväntas åtgärden leda till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark?</i></p>	<p>X</p>	<p>Åtgärden förväntas inte leda till någon betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark.</p> <p>Ny bebyggelse och nya detaljplaner måste följa kraven i både plan- och bygglagstiftningen och miljölagstiftningen. I ärenden som avser bygglov enligt plan- och bygglagen ska byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet. Möjligheterna att tillhandahålla vattenförsörjning och avlopp att förebygga vatten- och luftföroreningar samt farliga bullernivåer ska beaktas (se 2 kap. 5 § PBL).</p> <p>Dessa bestämmelser säkerställer att nya byggnader utformas och placeras i enlighet med kraven i ramdirektivet för vatten, luftkvalitetsdirektivet och bullerdirektivet.</p> <p>Placering och utformning av byggnadsverk får enligt plan- och bygglagen inte ske så att den avsedda användningen av byggnadsverken kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som skulle innebära en fara för människors hälsa och säkerhet eller orsaka en betydande olägenhet på annat sätt (se 2 kap. 9 §). Dessa krav måste uppfyllas oavsett om åtgärden kräver bygglov eller inte.</p> <p>Byggherrar är skyldiga att se till att byggnadskomponenter och material som används vid renoveringen av byggnader inte innehåller asbest eller andra skadliga ämnen enligt den förteckning över ämnen som omfattas av godkännande enligt bilaga XIV till reachförordningen.</p>
<p><i>Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem. Förväntas åtgärden (i) medföra betydande skada för ekosystems goda tillstånd och motståndskraft, eller</i></p>	<p>X</p>	<p>Åtgärden förväntas inte medföra betydande skada på biologisk mångfald och ekosystem.</p> <p>Dessa frågor hanteras i planerings- och byggprocessen, vilket innebär att det i princip är förbjudet att bygga i ett skyddat område. Enligt plan- och bygglagen måste planeringen främja en långsiktigt god hushållning av mark- och vattenområden, energi och råvaror samt</p>

<p><i>(ii) skada bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet sådana som är av unionsintresse?</i></p>	<p>goda miljöförhållanden i övrigt när det gäller natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter samt mellankommunala och regionala förhållanden (se 2 kap. 3 §). Vid planläggning och i ärenden om bygglov ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med avseende på stads- och landskapsbilden samt natur- och kulturvärden på platsen enligt plan- och bygglagen (se 2 kap. 6 §). Detta inbegriper respekt för bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inbegripet livsmiljöer av unionsintresse (se 2 kap. 2 § PBL och 4 kap. 8 § miljöbalken. Dessa bestämmelser säkerställer att nya byggnader utformas och placeras i enlighet med kraven i ramdirektivet om vatten och målen enligt direktivet om luftkvalitet och renare luft för Europa.</p> <p>Strandskydd gäller vid hav, insjöar och vattendrag. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtarter på land och i vatten. Mark- och vattenområden är skyddade upp till 300 meter från strandlinjen (7 kap. 13 och 14 §§ i miljöbalken). Inom ett strandskyddsområde får inte 1. nya byggnader uppföras, 2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, 3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller 4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter (7 kap. 15 § miljöbalken). En kommun får bevilja dispens från dessa förbud om det finns särskilda skäl (7 kap. 18 b § miljöbalken). Dispens får endast beviljas om det är förenligt med syftet med förbudet eller bestämmelsen (7 kap. 26 § miljöbalken).</p>
---	--